

La República espanyola no es podrà consolidar mentre Catalunya no prengui possessió de la seva llibertat

La batalla guanyada

La primera batalla ha estat guanyada. I ha estat guanyada gràcies a l'actitud seriosa, serena, enèrgica i decidida dels parlamentaris de Catalunya.

El nombre dels que al Parlament anaven sorgint al pas de l'anhel de llibertat del poble de Catalunya, anava engruixint per moments. Ja no eren solament els que només vivien de la fòbia per Catalunya. Alba, Melquíades Alcega, Royo i Unamuno, havien vist posar-se al seu costat homes que fins ahir ens havien allargat la mà en senyal d'amistat. José Ortega i Gasset, Sàmchez Román i Ossorio ja anaven de braç amb ells, i amb Miguel Maura i Largo Caballero. Potser és cert que el simple canvi de règim no és suficient per a canviar tots els homes. Però la República no serà liberal i democràtica, encara que ho digui l'article primer de la Constitució, si els homes de la República responen a un criteri autocràtic, absolut, antiliberal i creuen que poden anar contra la voluntat dels homes i dels pobles, quan aquests homes i aquests pobles, dintre de la llei, reclamen l'libertat.

Aquests tres dies darrers han estat tres dies de prova, no pas per a Catalunya, que el dia 14 d'abril va dir la seva paraula i el 2 d'agost la va ratificar, sinó per a la República espanyola i per a la mateixa Espanya.

Totes les campanyes separatistes que poguessin fer nuclis extremistes catalans, no tindrien mai l'eficàcia d'aquestes tres sessions del Parlament de la República en les quals en nom d'una unitat nacional que no existís, uns parlamentaris inconscients anaven llançant els polles hispànics al separatisme.

Maí ningú no havia pronunciat al Parlament espanyol unes paraules tan greus i imprudentes com Sánchez Román en dir que si realment els parlamentaris catalans duguessin la representació de tots els grups socials de Catalunya no demanarien l'autonomia, sinó que reclamarien la independència.

La història serà escrita, i ella dirà que mentre els parlamentaris catalans es presentaven equànims al Parlament republicà d'Espanya, parlant només a mitja veu tot i poquent parlar en un to major, eren parlamentaris espanyols els que semblava com si anessin precipitant fets que serien irreparables per a Espanya.

El President del Govern de la República ha dit que després del referèndum del 2 d'agost, Catalunya té el dret de donar-se el règim i la forma de Govern que vulgui. No hem usat d'aquesta facultat que tenim, perquè estimem la República espanyola i propugnem perquè tingui una estructura federal.

Hem trucat a les portes de la raó, hem invocat el dret al respecte de la voluntat dels pobles, hem dit que en nom del liberalisme i de la democràcia el Parlament republicà no podia negar-se a reconèixer el dret que té Catalunya a governar-se com li plagi.

Inconscientment, creguts de servir la República, però de fet obrant com uns perfectes representants de la Monarquia, diversos sectors de la Cambra anaven aixecant llur veu contra Catalunya. Els nostres homes es mantenen fermes. No eren solament els parlamentaris catalans de l'Esquerra. Eren els altres i tot. I l'hostilitat s'anava fent més viva. Dos homes, per damunt d'aquesta hostilitat allargaven llur mà franca a Catalunya: aquest gran cavaller que es diu Alcalá Zamora i aquest homes d'ideals liberals que es diu Julián Besteiro.

Quan els parlamentaris catalans tenien ja fixada llur actitud resolta de retirar-se de la Cambra on la incomprensió hi feia niu, i tornar a Catalunya per a dir-li al poble que era ell el que tenia la paraula, una alenada de serenitat ha passat damunt del Parlament, i aquells homes que s'estaven jugant inconscientment Espanya i la República, han tingut consciència del dany irreparable que anaven a fer.

I Catalunya ha guanyat la batalla. La calma ha tornat a renèixer. L'ambient s'ha aclarit. La tempestat s'era allunyada. Els que anaven a comprometre la sori del règim s'han

LES FINANCES MUNICIPALS

La tasca econòmica de l'Ajuntament republicà

Una conversació amb el President de la Comissió de Finances el primer tinent d'alcalde en Joan Casanoves

La magnífica intervenció del senyor Casanoves, president de la Comissió Municipal de Finances, en el debat de caràcter econòmic que es produí divendres passat a la sessió consistorial, posà de manifest que la majoria d'Esquerra Republicana, que té en les seves mans el govern de la ciutat, ha realitzat, amb la cooperació, gairebé sempre, de les altres fraccions de l'Ajuntament republicà, una tasca austera i serena, per tal d'alleujar la difícil situació que els excessos dels Ajuntaments dictatorials deixaren a la hisenda barcelonina. Es palesà, també, d'una manera indiscutible, que l'Ajuntament actual porta una orientació econòmica digna de tots els elogis i d'un alt sentit de justícia social, que fins ara mai no havíem vist en l'obra financera del Municipi.

Per a conèixer més a fons aquesta obra realitzada i aquesta orientació profitosa, ens entrevistarem ahir amb el senyor Casanoves, el qual accedí, amablement, contestar les nostres preguntes.

L'alcalde accidental de Barcelona ens parlà així:

—En entrar l'Ajuntament republicà es trobà amb obres d'importància en curs d'execució o d'adjudicació, i un dels seus primers acords fou el de suspendre-les. Aquesta mesura cal considerar-la d'una previsió elogiable, car aquelles obres havien d'ésser satisfetes amb títols d'emprèstit. És evident que l'estat de la Hisenda Municipal no permetia ni permet llançar nous títols al mercat... Anullà l'Ajuntament una sèrie de partides de pressupostos extraordinaris, els quals ascendien a més de 12 milions de pessetes. Això ha evitat que es fessin noves obres amb dany de la Hisenda municipal.

S'ha procurat, d'ençà que funciona aquest Ajuntament, obtenir la màxima recaptació municipal, i així s'ha posat en marxa la impositió municipal de Sarrià, anys ha que estava suspesa. S'ha anat a la recaptació de la contribució de millores, produïdes per la transformació en subterrani del F. C. de Sarrià, i, en general, s'ha obtingut que els expedients de Plus Válua i de contribució de millores que molts d'ells, per procediments viciosos, estaven en suspens, es posin al cobrament.

L'Ajuntament ha suspès l'execució del contracte per a la supressió dels passos a nivell, que ocasionava una despesa de 8.756.000 pessetes.

Hem obrat sempre amb la mirada fixa en les disponibilitats, fugint de fantasies ruinoses.

—Parlem de la tasca de la Comissió de Responsabilitats — insinuàrem.

—L'Ajuntament anterior — ens digué el senyor Casanoves — va declarar lesiu els acords següents:

Subvenció de 100.000 pessetes per a contribuir a l'homenatge a Primo de Rivera. Acord d'adquisició de l'«Avisador Guardian», per valor de 50.000 pessetes. Exempció

de l'arbitri de plus válua de l'imoble adquirit pels Sometents. Reducció de l'esmentat arbitri a les finques destinades a la Junta mixta d'Urbanització i Aquarterament. Autorització a la Junta de Ciències Naturals per a contractar obres a base d'empenyar el producte de les guixetes del Parc de la Ciutadella. Urbanització de la Plaça de Catalunya. Transformació del ferrocarril de Sarrià a Barcelona. Construcció i habilitació del Palau Reial de Pedralbes. Modificació de l'ordenança de xarxa de clavegueres de 1924-25.

L'Ajuntament actual ha declarat lesiu els següents acords, a més de seguir l'acció legal en els abans esmentats:

Concessió exclusiva de l'Hotel Municipal de Vendes. Cessió de parcel·les de terreny al Col·legi de l'Art Major de la Seda per a restauració del seu edifici social. I té en estudi, per a declarar-ne la lesivitat, els afers de la contracta per al subministre de cotxes i automòbils; els comptes de les Colònies escolars de 1926; la rescissió del contracte amb la Unió d'Empresaris de Pompes Fúnebres i el seu reanament posterior amb la Casa de Caritat; el monument dit «als màrtirs de la Pàtria»; l'afer de la tanca anunciadora del carrer de Pelayo; la concessió d'anuncis en els discos assenyaladors del trànsit; la crema de llibres del Negociat de Cultura; el contracte de neteja... i l'afer, de gran magnitud, de l'Exposició, que està estudiant una Comissió tècnica investigadora i que per no estar al dia dels llibres de comptabilitat no ha pogut encara finir la seva tasca. Separadament de l'obra conjunta de l'Exposició, ha estat declarat lesiu l'acord referent a l'execució de les obres de la Plaça d'Espanya. I, recentment, hom ha demanat al Govern que dicti una disposició que permeti l'embargament preventiu dels béns dels qui desballestaren la hisenda municipal, i que són responsables dels acords esmentats, que sumen un perjudici de més de 42 milions de pessetes a l'erari de Barcelona. En allò que fa referència a les responsabilitats, aquest Ajuntament ha mostrat i seguirà mostrant rectitud i fermesa. No volem que la impunitat coroní l'obra dels desballestadors de la hisenda municipal...

—Projectes per a l'esdevenidor? —preguntàrem.

—No pot dir-se que l'actual Ajuntament, que segueix una política d'austeritat en les despeses i d'exemplar serietat en la recaptació i que ha trobat la hisenda municipal en un estat caòtic i lamentable; no pot dir-se que no es preoccupa de l'esdevenidor — ens respon el senyor Casanoves —. Té acordat aquest Ajuntament transformar el 20 per 100 de la contribució urbana que l'Estat li cedeix, en un ar-

bitri sobre els terrenys edificats o no de tot el terme municipal. S'estan fent ja els treballs preparatoris perquè el dia primer de gener pugui implantar-se aquesta nova modalitat impositiva, de gran transcendència per a la hisenda municipal, modalitat que permetrà, amb el temps, obtenir una recaptació importantíssima, sanejada i directa, posant en mans del Municipi no solament unes valoracions de terrenys, que en tants aspectes li són indispensables, sinó un ingrés juríssim i flexible.

—S'ha parlat molt del préstec fet a l'Ajuntament per les Caixes d'Estalvi.

—Pot afirmar-se que l'operació de crèdit amb les Caixes d'Estalvi ha estat la més beneficiosa portada a cap pels Ajuntaments de Barcelona, ja que les obligacions de l'Ajuntament es limiten al pagament d'un interès fix, sense que hi hagi establertes altres mesures de comissió ni s'hagin hagut d'esmerçar diners per quebrantament en el valor dels títols com hauria succeït acudint a l'emprèstit en la forma ordinària.

Aquí el senyor Casanoves ens ensenya papers, estats i columnes de números, en demostració que tots els emprèstits fets fins ara han sortit considerablement més cars a Barcelona...

—Hom diu que el cost de la vida s'ha pujat molt...

—No és pas cert. En els principals articles de primera necessitat el preu actual és inferior al que regia el mes d'abril. Veieu aquestes notes. La carn de bou no ha variat. La de vedella, que per l'abril es pagava a 4'60 el quilo, ara es paga a 4'40. La de mottó passa de 4'50 a 4'25. La d'anyell, de 5'05 a 4'85. La de porc, de 4'12 a 3'49. I el pa no ha tingut augment, malgrat de tants auguris pessimistes. L'únic que s'ha pujat és el bacallà, que per ésser article d'importació, ha sofert l'augment natural de l'oscil·lació de la peseta.

Altres articles, com fruites, hortalisses, verdures i ous, segueixen normalment les variacions de preus amb relació a l'època de més abundor sense que els preus es puguin considerar anormals. I la intervenció de la Comissió de Proveïments evita tots els possibles abusos.

—En la sessió d'ahir es va parlar de la conversió del deute de 1922...

—L'any 1922 es va emetre un emprèstit de 65.000.000 de pessetes al 6 per 100, amortitzable en deu anys a partir de 1927, amb una prima de 10 pessetes per títol. Hom proposava convertir-lo en un altre amortitzable en 50 anys, per tal d'alleugerir la càrrega anual molt feixuga, d'amortització. Però aquesta operació de crèdit produïa més de 8 milions de despesa i no pot dur-la a cap l'Ajuntament actual.

Una nota dels parlamentaris de l'Esquerra Republicana de Catalunya

Els parlamentaris de l'Esquerra Republicana de Catalunya, coneixedors de l'article publicat a «La Veu de Catalunya» sota el nom «Hem de dir la veritat», han de fer constar llur protesta davant les mentides que s'hi contenen, i es veuen en el cas de fer les següents afirmacions:

Que el dictamen aprovat en la sessió del Parlament, de divendres, no prejulia per a res l'Estatut de Catalunya ni els termes en què la Cambra pugui reconèixer-lo.

Que en les reunions que els parlamentaris catalans celebraren per veure si s'havia d'acceptar el dit dictamen, hi varen assistir els dos diputats que té la Lliga, senyors Abadal i Estelrich.

Que quan es va acordar que si el dictamen fos rebutjat, els parlamentaris catalans es retirarien de les Constituent, els dits dos representants de la Lliga varen recabar llur llibertat per restar al Parlament espanyol mentre la resta de diputats tornava a Catalunya.

Que mereix el qualificatiu d'antipatriòtica l'actitud de l'òrgan de la Lliga, que en aquests moments fa agitació contra l'Estatut de Catalunya, encara que aquesta actitud no és d'estranyar, puix que la Lliga fou el darrer puntal que tingué Alfons de Borbó a Catalunya.

Que quan els homes de la Lliga pretenien representar Catalunya, mai no havien aconseguit que els fos donat res del poc que havien anat a mendicar.

I que el que els parlamentaris catalans han aconseguit ara, —tot i que el dictamen aprovat no prejulia l'Estatut,— és d'un volum considerable com amb la simple lectura del dictamen es veu i el poble tindrà ocasió de comprovar i conté aquelles facultats essencials a la llibertat de Catalunya respecte de les quals de cap manera no s'hauria pogut transigir.

Crisi parcial conjurada

El senyor Prieto havia dimitit la cartera de Finances, però després s'ha tornat a quedar al Govern

Madrid, 26. (Urgent).—Inesperadament s'ha reunit el Consell de ministres. S'afirma que el senyor Prieto ha presentat la dimissió amb caràcter irrevocable.—Atlante.

EL CONSELL DE MINISTRES S'OCUPA DE LA DIMISSIÓ DE PRIETO

Madrid, 26. — A les nou de la nit ha acabat el Consell de ministres.

—En sortir el ministre de la Governació ha dit que no passava res, que no podia passar res.

—He suspès el viatge? —Jo demà me'n vaig a Zamora. El cap del Govern els donarà la referència de la reunió.

Al meu judici es tracta d'una apreciació errònia del senyor Prieto del debat parlamentari. Tots li hem donat les explicacions necessàries.

El ministre d'Hisenda ha dit: —Jo, anit, després del debat, vaig comprendre que havia de donar per acabada la meua gestió. Vaig dimitir davant el president del Consell i dels ministres, els quals em digueren que com que no era hora per fer-ho, deixéssim per a avui aquesta qüestió i que aquesta tarda, després de reflexionar degudament, em donaria compte que la meua resolució era deguda a una ofuscació momentània.

Aquests senyors m'han exposat raons que no han aconseguit persuadir-me. Han manifestat que no seria jo sol qui se'n aniria, i això complicaria la cosa...

Del que ha passat en donarà compte el president. Jo he vingut amb la fermesa d'anit.

—Quedeu convençut? —No ho sé.

Ha confirmat que el decret de Llei que havia anunciat l'ha ajornat a instàncies del senyor Bàrcia.

El senyor Largo Caballero ha dit que el senyor Prieto havia interpretat malament les ovacions de la Cambra. Va creure que anaven contra ell, quan no eren més que a favor del President, per voler tallar l'incident. Prieto interpretà malament allò del debat d'anit.

—Hi ha crisi? —No n'hi pot haver més que per defunció.

El ministre de Comunicacions ha

Avui al vespre a la Plaça de la República

Avui, diumenge, a dos quarts de nou del vespre, els Diputats per Catalunya, des de la balconada del Palau de la Generalitat, donaran compte al poble de llur intervenció en les tasques parlamentàries, i fixaran el moment polític actual i les possibilitats de les nostres llibertats.

El conflicte entre Xina i Japó

EL JAPÓ VOL ENVIAR VAI XELLS DE GUERRA A LA COSTA DE XINA

Londres, 26. — Comuniquen de Tokuio al «Sunday Dispatch» que el Govern estudia actualment la qüestió de l'envio de navilis de guerra al riu Yang Tse i a certs llocs de la costa xinesa.

El desenrotllament amenaçador de la situació al sud de Xina ha donat lloc a un advertiment de l'almirall Tanaguchi, cap de l'Estat Major general que assistia a les maniobres delegades en aigües de King Shu.

La situació és, en efecte, a Nanquin, Hankeu i Xang-Hai causa de la major inquietud.

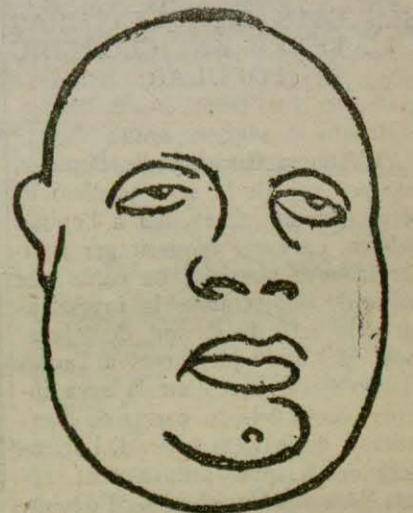
A petició de l'almirall de la primera flota actualment a Hankeu, ja estat enviat a la dita població el vaixell «Nidato». —Fabra.

LES CONSTITUENTS NOCTURNES

per Benigani

Els parlamentaris de la República sortint d'una sessió permanent.

INDALECIO PRIETO. Ministre de Finances que havia dimitit i es queda

hi ha motiu, i indiquen que continuen en el seu lloc.

No hi ha crisi i no pot haver-n'hi. No tenim dret a dimitir mentre les Corts no ens neguin la seva confiança i no haguem acabat l'obra fonamental per a la qual ens l'expressaren.

Ens hem ocupat de la marxa satisfactòria dels debats parlamentaris, així com de la necessitat que continuïn en la mateixa forma.

He exposat als companys el sentit de la conversa que penso mantenir amb el president de la Cambra i els caps de les minories. He

Segueix a la pàgina 4